

2. *Zjarrfikja;*
3. *Shërbimet mjekësore emergjente;*
4. *Evakuimet;*
5. *Shpërndarja e informacioneve publike;*
6. *Veprimet për zvogëlimin e dëmeve shtesë;*
7. *Kërkimi dhe shpëtimi urban;*
8. *Shëndeti publik dhe shërbimet mjekësore;*
9. *Shpërndarja e furnizimeve emergjente;*
10. *Pastrimi i rrënojave dhe*
11. *Mbrojtja dhe restaurimi i infrastrukturës kritike.*

Disa çështje që duhet marrë në shqyrtim në këto momente gjatë incidentit janë:

1. Funksionet ditore të qeverisë që nuk kontribuojnë drejtpërdrejt në operacionet emergjente, mund të jenë të pezulluara gjatë kohëzgjatjes së reagimit emergjent.
2. Përpjekjet dhe burimet mund të jenë të ridrejtuar për të kryer një detyrë emergjente.
3. Zbatimi i evakuimit urdhërohet sipas nevojës.
4. Strehimoret e nevojshme hapen nga personeli i reagimit emergjent.

VEPRIMET E RIMËKËMBJES

Këto veprime do të ndodhin pasi është zbatuar reagimi fillestar. Këto veprime do të ndihmojnë individët dhe komunitetet të kthehen në një qeverisje normale sa më shumë që është e realizueshme. Disa nga veprimet që mund të ketë nevojë të zbatohen gjatë periudhës së rimëkëmbjes janë:

- **Vlerësimi preliminar i dëmeve;**
- **Veprimet afatgjata të rimëkëmbjes;**
- **Pastrimi dhe rindërtimi i objekteve publike, bizneseve, dhe vendbanimeve;**
- **Ri-vendosja e banorëve dhe parandalimi i mëvonshëm i dëmeve të burimeve natyrore;**

- Mbrojtja e vendeve kulturore dhe arkeologjike gjatë operacioneve tjera të rimëkëmbjes;

Çështjet tjera gjatë operacioneve të rimëkëmbjes:

Hapja e një zyre të përbashkët fushore (ZPF), për të ndihmuar të prekurit nga fatkeqësia në qoftë se një ngjarje është deklaruar si fatkeqësi (shtetërore apo lokale). Kjo zyrë është pika qendrore e komunikimit mes agjencive të shtetit dhe atyre lokale, si dhe organizatave vullnetare për kryerjen e programeve të asistencës së rimëkëmbjes.

1. Brenda 72 orëve të goditjes, bëhet Vlerësimi fillestar i dëmeve dhe paraqitet në QOEL (qendra operative emergjente lokale).
2. Bëhet vlerësimi i e infrastrukturës kritike lokale dhe të përcaktimi i realizueshmërisë për ri-hyrje të banorëve.
3. Fillim i menjëhershëm i riparimeve elektrike, ujit të pijshëm, kanalizimeve, linjave, stacioneve etj.

Veprimet e zbutjes (zvogëlimit të rrezikut)

Këto veprime bëhen për të zvogëluar apo eliminuar rreziqet afat-gjata ndaj njerëzve dhe të mirave materiale dhe efektit të tyre anësor. Gjatë procesit të zbutjes, do duhej të adresohen këto çështje:

1. *Grantet e programeve për masat e zvogëlimit të humbjeve (nëse janë);*
2. *Shpërndarja e ekspertizës shkencore për zvogëlimin e humbjeve në ndërtime;*
3. *Koordinimi me operacionet e sigurimeve qendrore për përmbytje dhe integrimi i zbutjes me përpjekjet tjera të programit;*
4. *Bërja e pasqyrit të rimëkëmbjes nga përmbytjet në hartë për të siguruar implementim të shpejtë dhe të saktë të programeve të rimëkëmbjes ashtu edhe të zbutjes;*
5. *Modelimi parashikues për mbrojtjen e aseteve kritike;*
6. *Dokumentimi i hershëm i humbjeve të shmangura si rezultat i masave paraprake të zvogëlimit të rreziqeve;*
7. *Edukimi publik dhe tejkallimet e domosdoshme për zvogëlimin e humbjeve.*

1. *Rishikoni Planin e zvogëlimit të të gjitha rreziqeve dhe plotësoni sipas nevojës çdo veprim zbutës i cili do të mund të jetë i dobishëm në parandalimin e efekteve të ngjashme nga fatkeqësitë e ardhshme.*
2. *Punoni me programin e zbutjes të Drejtorisë për Shërbime Publike dhe Emergjent për zhvillimin e projekteve për grante të zbutjes për të ndihmuar në fushat më të rrezikuara.*
3. *Implementon masa zbutëse në rindërtimin e infrastrukturës së dëmtuar.*

Shpallja e gjendjes së gatishmërisë

Komiteti për Mbrojtje dhe Shpëtim do të ngris gjendjen e gatishmërisë sipas niveleve me vendim, kurdoherë që **kërcënimi** apo **dukuria aktuale** e fatkeqësisë është apo kërcënon të jetë e ashpërsisë dhe madhësisë së atillë e cila kërkon shpenzime domethënëse dhe reagim të koordinuar me qëllim të parandalimit apo lehtësimit të dëmit, humbjeve, mjerimit apo vuajtjeve. Niveli i gatishmërisë mund të shpallet nga Kryetari apo delegimi i tij tek drejtori i Drejtorisë për Shërbime Publike dhe Emergjencë në pajtim me Bordin e drejtorëve. Nëse Bordi i drejtorëve, të cilin e kryeson Kryetari i Komunës, nuk mundë të mblihet për shkak të fatkeqësisë apo rrethanave tjera urgjente, drejtori apo në mungesë të tij zëvendës drejtori duhet ta shpallë ekzistencën e një emergjence.

Aktivizimi i qendrës operative emergjente (QOEL)

Menaxheri emergjent apo koordinatori mund ta aktivizon QOEL nëse ekzistojnë rrethanat në vijim:

1. Kur ekziston kërcënim i pashmangshëm ndaj sigurisë apo shëndetit publik në shkallë të gjerë;
2. Kur është i nevojshëm një reagim dhe koordinim i gjerë i shumë agjencione/juridiksioneve për zgjidhjen e një ngjarje emergjente/fatkeqësie apo rimëkëmbjen nga ajo;
3. Kur fatkeqësia godet shumë nën ndarje politike brenda komunave apo qyteteve, të cilët varen nga po të njëjtat resurse për zgjidhjen e ngjarjeve të mëdha emergjente;
4. Kur për kontrollin e ngjarjeve të mëdha emergjente apo fatkeqësie implementohen direktivat emergjente lokale.

Disponueshmëria e stafit dhe nevojave operacionale mund të lejojnë apo kërkojnë që të kombinohen/bashkohen, apo të mos plotësohen pozitat (përgjegjësitë barten nga pozicioni tjetër i lartë).

Komunikimi, alarmimi dhe paralajmërimi do të sigurohet për publikun përmes sistemit të alarmimit emergjent (SAE). Sistemet tjera do të përdoren sipas mundësisë.

F. Kur QOEL komunale është aktivizuar, KME(koordinatori i menaxhimit emergjent) do të bëjë koordinimin mes K.I. (komandanti i incidentit) në V.I (vendin e incidentit) dhe AME (Agjencioni i menaxhimit emergjent). Për të siguruar përputhshmëri me operacionet në vendin e incidentit, QOE gjithashtu do të ndjekë një strukturë të komandës së incidentit. KME do të marrë rolin e menaxherit të QOEL (drejtimi) dhe fillimisht të gjitha rolet e zbrazëta, deri sa personeli shtesë të mbërrijë në QOE, që KME të mund tua delegojë aktivitetet. e tyre.

G.Pamjaftueshmëria e stafit dhe nevojat operationale mund të lejojnë apo kërkojnë poste të kombinuara, ose pozitat të mos jenë plotësuar duke mbajtur përgjegjësitë për pozicionet e ardhshme të larta.

H. Diagrami i mësipërm është i ngjashëm me funksionet mbështetëse emergjente (FME) sipas stafit të SKI-së. Kjo shtrirje mund të modifikohet siç kërkohet nga situata e fatkeqësisë ose nevojave politike apo programatike të Komunës.

I. Vazhdimësia e procedurave të qeverisë janë të specifikuara në listën e plotë të zyrtarëve të zgjedhur.

J. Kur KME merr njoftimin për një emergjencë nga Agjencia e menaxhimit emergjent ose Shërbimi kombëtar sinoptik dhe sizmik, ose nga burime të besueshme të tjera, do të vie në konsiderim aktivizimi i pjesshëm i QOE, dhe do të konsiderohet si gatishmëri emergjente.

K. Komunikimi, Vërejtja dhe alarmimi, do t'i sigurohen publikut nëpërmjet sistemit emergjent të alarmimit (SEA), gjithashtu do të shfrytëzohen edhe sistemet tjera në dispozicion.

L. Gjatë kohës jo-emergjente, informacionet në lidhje me planet e emergjente dhe veprimet që do të merren nga ana e publikut, në formën e informimit publik, dhe materialeve edukuese, do të sigurohen për publikun, nëpërmjet gazetave komunale, broshurave, drejtorive të botimeve telefonike, ueb - faqeve komunale etj.

M. Në rast se ndodh një evakuim (largim), popullsia (apo segmente të saj) do të evakuohen duke përdorur makinat e tyre, ose do të transportohen nga zona e prekur e identifikuar në vend të sigurt. Varësisht nga

faktorët e rrezikut, zonat strehuese mund të jenë të vendosura brenda ose jashtë Komunës.

N. Të shpërngulurit pritët të ndjekin drejtimin dhe udhëheqjen e punëtorëve emergjent, koordinatorëve të trafikut, dhe zyrtarëve tjerë të caktuar emergjent. Rrugët e caktuara para-evakuimit do të shfrytëzohen kurdo që janë të sigurta dhe praktike. Sektori kritik do të jetë në staf të personelit të kontrollit të trafikut për të lehtësuar një rrjedhë të organizuar të trafikut.

O. Punëtorët emergjent duhet kompletuar "planet familjare" para emergjente në adresimin e çështjeve të tilla si, transporti dhe vendin e evakuimit të menjëhershëm për anëtarë të familjes (bashkëshorti/ja dhe fëmijët).

V. ADMINISTRATA DHE LOGJISTIKA

Në këtë seksion duhet të adresohen me sa vijon:

- 1. Referencat për marrëveshjet e ndihmës reciproke;*
- 2. Autorizimet dhe politikat mbi shtimin e stafit nëpërmjet riemërimit dhe aftësimit të stafit, kërkimin e vullnetarëve së bashku me provizionet përkatëse të detyrimeve;*
- 3. Politikat e përgjithshme mbi mbajtjen e shënimeve financiare, raportimin, përcjelljen e nevojave të resurseve, përcjelljen e burimit dhe përdorimit të resurseve dhe përfitimin e pronësisë mbi resurset.*

Të gjitha asetet (resurset humane dhe objektet dhe resurset e pajisjeve) e komunitetit do të bëhen fushëveprim i /Kryetarit të Komunës së Gllogocit për t'i drejtuar në çfarëdo mënyre për të reaguar ndaj një emergjence.

Kryetari i Komunës gjithashtu mund ta caktoj këtë autoritet tek i emëruari i tij apo tek **koordinatori i menaxhimit emergjent** ashtu siç shkruhet në dosjen e delegimit të autoritetit.

Përcaktoni politikat dhe procedurat për përcjelljen dhe raportimin e çdo shpenzimi për shkak të emergjencës. Në shumicën e rasteve, politikat e zakonshme të prokurimit dhe financimit do të mbesin në fuqi, por në rastet e jashtëzakonshme, duhet të ndiqen provizione shtesë për ta rritë shpejtësinë e këtyre veprimeve.

Përcaktoni procedurat e nevojshme për përcjelljen dhe mbajtjen e shënimeve që do të përdoren për të siguruar të gjitha kostot emergjente të identifikohen lehtë. Këto çështje janë të shtjelluara më thellësisht në **Tab. 1 të aneksit të funksionit mbështetës emergjent #5**.

1. Administrata

1. Komunat do të paraqesin raportet e situatës, kërkesat për ndihmë dhe raportet e vlerësimit të dëmit në QOR (Qendrat Operative Regjionale);
2. QOEL (Qendrat Operative Emergjente Lokale) do të dërgojnë raporte dhe kërkesa për ndihmë në QOER/AME;
3. Komunat dhe QOER do të shfrytëzojnë llogari mbajtjet e para-krijuara dhe metodat e kontabilitetit për të gjetur dhe për të ruajtur të dhënat e shpenzimeve dhe detyrimeve;
4. Do të radhisin dhe shkruajnë llojet e regjistrave të aksioneve të ndërmarra nga ana e Drejtorisë për Emergjencë dhe Siguri. Logot dhe shënimet e do të formojnë bazën për statusin e raporteve të nivelit lokal dhe regjionit.
5. Drejtoria për Shërbime Publike dhe Emergjencë do të bëjnë raporte me kohë dhe në mënyrë më praktike për AME-në.
6. Të gjitha të dhënat me shkrim, raportet dhe dokumentet tjera do të ndjekin parimet e SIME-së.

B. Logjistika - koordinimi i nevojave të paplotësuara:

Kur burimet komunale janë të angazhuara dhe ndihma reciproke është e konsumuar, QRAKE është në dispozicion për koordinimin e asistencës dhe të plotësojë nevojat e paplotësuara. Në mënyrë të ngjashme, në qoftë se regjioni kërkon ndihmë shtesë, ai do të thërrasë në ndihmë reciproke nga regjionet fqinje. Në fund të fundit, regjioni do të kërkojë ndihmë nga AME, në lidhje me një fatkeqësi të madhe apo të jashtëzakonshme.

VI. Zhvillimi dhe mirëmbajtja e planit

Ky seksion përshkruan qasjen e përgjithshme të planifikimit, pjesëmarrësit e përfshirë në procesin e planifikimit dhe mënyrën me të cilën do të mirëmbahet dhe plotësohet plani.

Duhet të caktohet një person për t'i koordinuar këto punë dhe për t'i adresuar shqyrtimet, testimet dhe përmirësimet e rregullta.

Ligji për Mbrojtje nga FNFT, obligon juridiksionet që të zhvillojnë, miratojnë dhe mbajnë plane aktuale të shkruara të menaxhimit emergjent;

Çdo dy , tre apo katër vjet, **Komuna** do të zhvilloj shikim gjithëpërfshirës të planeve të menaxhimit emergjent për të siguruar që ato të mbeten aktuale dhe që planet e përmirësuara të miratohen formalisht nga Bordi i drejtorëve.

Shikimet e tilla gjithashtu do të certifikohen me shkrim tek Departamenti i Menaxhimit Emergjent.

Draftimi i një plani emergjent është përpjekje e komunitetit dhe mbështetet fuqishëm në administratorët e **qyteteve/komunave** dhe ekspertët për të siguruar udhëzime gjithëpërfshirëse lidhur me analizën e rreziqeve, dizajnimin e ushtrimeve, planifikimin e evakuimeve, menaxhimin emergjent, zbutjen, rimëkëmbjen, gatishmërinë emergjente dhe vetëdijesimin edukativ.

Shembuj të pjesëmarrësve të planit:

1. *Koordinatori i menaxhimit emergjent*
2. *Punët publike*
3. *Përfaqësuesit e grupeve të brendshme:*
 1. *Spektori i financave,*
 2. *Spektori i resurseve njerëzore,*
 3. *Spektori i blerjes, dhe*
 4. *Organizatrat studentore.*
4. *Përfaqësuesit e grupeve të jashtme:*
 1. *Shërbimet emergjente mjekësore të lokalitetit,*

2. *Shërbimi i zjarrfikësve dhe shpëtimit,*
3. *Njësia e policisë së lokalitetit/komunitetit,*
4. *Qendrat mjekësore,*
5. *Kryqi i kuq,*
6. *OJQ-të, dhe*
7. *Tjetër.*

Koordinatori i menaxhimit emergjent do ta plotësoj Planin e Reagimit Emergjent çdo vit. **Koordinatori** do të koordinoj me secilën organizatë të resurseve emergjente dhe siguroj zhvillimin dhe mirëmbajtjen e një kapaciteti të duhur të reagimit emergjent.

Është përgjegjësi e koordinatorit të menaxhimit emergjent për të siguruar që plani është i testuar dhe ushtruar sipas orarit të paraparë.

Shembull i një orari të ushtrimeve:

Është e zakonshme që ushtrimet funksionale për disa pjesë të planit planifikohen të mbahet për çdo 6 muaj. Ushtrimet e ashtuquajtura në tavolinë mbahen çdo gjysmë viti dhe ushtrimet në shkallë të gjerë mbahen çdo vit, ndërsa ushtrimet për tërmete dhe vërshime çdo 2 vjet.

Koordinatori do ta mirëmbaj orarin dhe do të siguroj që resurset e nevojshme të jenë në dispozicion për t'i kryer këto aktivitete.

Pas çdo stërvitjeje, ushtrimi apo ngjarjeje aktuale, do të zë vend një diskutim i nxehtë dhe/apo shqyrtim dhe analizë pas veprimit. Çdo gjetje nga këto analiza të pas-ngjarjes do të inkorporohen në plan me rastin e plotësimit të tij.

VI. TRAJNIMI DHE USHTRIMET

A. Autoriteti i trajnimeve

Personeli i trajnuar dhe i aftë është esencial për ekzekutimin e drejt të Planeve Operative Emergjente dhe nën planeve të Komunës. Drejtori i Mbrojtjes dhe Shpëtimit, drejtoritë tjera OJQ-te dhe sektori privat do të sigurojnë që i gjithë personeli reagues dhe mbështetës ka kuptim të plotë të përgjegjësi të tyre të caktuara për situatat emergjente, sikurse edhe se si rolet dhe përgjegjësitë e tyre ndërlidhen me komponentët tjerë reagues të PRE të Komunës. I gjithë personeli do të pajiset me trajnimet e nevojshme për ekzekutimin e këtyre përgjegjësi në një mënyrë efektive dhe të përgjegjshme.

Drejtoria për Shërbime Publike dhe Emergjencë është përgjegjëse për zhvillimin, administrimin dhe mirëmbajtjen e programit gjithëpërfshirës të trajnimeve dhe ushtrimeve të përshtatshëm për nevojat e Komunës. Ky program do të jetë i përbërë prej trajnimeve të përgjithshme kryesore, specifike për funksione, si dhe si një program i vazhdueshëm rikujtues i dizajnuar për arritjen dhe mbajtjen e një niveli të pranueshëm të gatishmërisë emergjente për Komunën.

Trajnimi do të bazohet në udhëzimet qendrore. Instruktorët do të përzgjidhen nga stafi dhe zyrtarët qeveritar të Komunës, Qeveria qendrore, bizneset private, FSK-ja dhe grupet vullnetare të trajnuara në shërbimet emergjente dhe reagim emergjent. Të gjitha trajnimet dhe ushtrimet e zhvilluara në Komunë do të dokumentohen. Nevojat për trajnime do të përcaktohen dhe mbahen shënime për tërë personelin e ngarkuar me detyra të reagimit emergjent në fatkeqësi.

Drejtoria për Shërbime Publike dhe Emergjencë do të ndërtoj, planifikoj dhe zhvilloj për çdo vit ushtrime në tavolinë, funksionale dhe në shkallë të gjerë. Këto ushtrime do të jenë të destinuara jo vetëm për testimin e Planit Operativ Emergjent dhe nën-planeve të Komunës por për t'i trajnuar të gjithë zyrtarët përkatës, personelin e reagimit emergjent, të punësuarit e Komunës dhe për përmirësimin e organizimit të përgjithshëm reagues dhe kapacitetit të Komunës.

Grupet gjysmë publike dhe vullnetare dhe/apo agjencitë do të inkurajohen të marrin pjesë. Mangësitë e identifikuar në ushtrime do të adresohen menjëherë.

Për qëllime të trajnimit dhe ushtrimeve, duhet aktivizuar këtë plan, për të vlerësuar dhe mirëmbajtur gjendjen e gatishmërisë së komunës siç kërkohet.

B. Kërkesat për ushtrim

Të sigurohen praktika dhe përvoja për të kontrolluar operacionet për ata që kanë përgjegjësi në QOEL, kurse KMEL duhet të aktivizojë këtë plan të paktën çdo tre vjet në formën e një stërvitjeje (ushtrimi), emergjent.

C. Trajnimi- linjat e veprimit

1. Trajnimet për zyrtarët publik:

a. Trajnimi i reagimit dhe rimëkëmbjes

Programet e trajnimit do t'u ofrohen këtyre zyrtarëve komunal, koordinatorit të menaxhimit emergjent lokal, personelit të QOEL dhe personelit të shërbimeve emergjente (të policisë, zjarrfikës dhe funksioneve mbështetëse emergjente), mbi politikat dhe procedurat për një reagim të koordinuar dhe sanimin e një fatkeqësie të jashtëzakonshme. Programet e trajnimit të ofruara nga Agjencia e Menaxhimit Emergjent të Kosovës dhe të koordinuar me regjione dhe komuna.

b. Zhvillimi profesional:

Programet e trajnimit do ti ofrohen Komunës dhe stafit të OJQ-ve dhe sektorit privat për aftësimin dhe teknikat e të shkruarit të planeve, zhvillimin e aftësive profesionale, dhe çështjet e sigurisë në lidhje me përgatitjen komunale për emergjenca. Programet e trajnimit do të ofrohen nga AME-ja, dhe do të koordinohen nga QOER dhe Kuvendi Komunal.

c. Vlerësimi i dëmeve dhe raportimi:

Trajnimet vjetore do të ofrojnë propozimet për procedurat raportuese të dëmeve, si dhe në vlerësimin e dëmit për personelin që do të punojnë me ekipet regjionale në vlerësimin e dëmeve. Programet e trajnimit do të ofrohen nga AME-ja dhe do të koordinohen nga regjioni dhe Komuna.

2. Shërbimet emergjente dhe agjencitë tjera reaguese

Ushtrimet, siç tregohet më lartë, do të përdoren si një teknikë për trajnimin e zyrtarëve të zgjedhur dhe të emëruar, stafit emergjent lokal dhe regional, dhe personelit të shërbimeve, të cilëve u janë caktuar përgjegjësitë emergjente në këtë plan. Stafi i drejtorive, inspektoratit, sektorit privat dhe OJQ-ve, përgjegjës për anekset funksionale, janë të ngarkuar për sigurimin e aftësive, për trajnimin e personelit të cilët zbatojnë dispozitat e tyre në anekset përkatëse.

3. Trajnimet shtetërore dhe lokale

Drejtoria për Shërbime Publike dhe Emergjencë, drejtoritë tjera, sektori privat dhe OJQ-të do të marrin pjesë në programet e trajnimit shtetëror sipas programeve dhe kalendarit të caktuar.

VII. KËRKESAT PËR PLAN, MIRËMBAJTJA DHE SHPËRNDARJA

A. Përgjegjësitë e Drejtorisë për Shërbime Publike dhe Emergjencë: QOE komunale është përgjegjësi e zyrtarëve të zgjedhur, por zakonisht QOE do të koordinojë në zhvillimin dhe mirëmbajtjen e planit. Komponentët e planit do të shqyrtohen dhe të freskohen nga KME çdo 2 (dy) vjet ose sipas nevojës. Disa anekse të incidenteve specifike kërkojnë një rishikim vjetor, në bazë të legjislacionit apo rregulloreve. Kurdo që, pjesët e këtij plani zbatohen, në një rast emergjent ose ushtrim, duhet të kryhet një shqyrtim për të përcaktuar ndryshimet e nevojshme.

B. Detyrueshmëria:

Ky plan është i zbatueshëm dhe i aprovuar në bazë të dispozitave të AME-së por jo edhe i detyrueshëm.

C. Zbatimi:

Ky plan do të zbatohet me urdhër të **Kryetarit të Komunës** ose të përfaqësuesit të autorizuar nga ai dhe koordinаторit komunal të menaxhimit emergjent.

D. Shpërndarja

Ky plan dhe materialet tjera mbështetëse të tij, janë dokumente të kontrolluara, ndërsa shpërndarja e "Planit Bazik" është e lejueshme, ai përmban: listat kontrolluese, njoftimet dhe doracakun e resurseve, dhe disa plane të incidenteve specifike që përmbajnë përgjigje specifike ose informacione personale dhe nuk konsiderohen të jenë në dispozicion të publikut. Shpërndarja bazohet në rregullore ose funksione (veprime) "duhet të dini" kopjet e këtij plani janë shpërndarë në bazë të një liste, të kontrollit të miratuar. Një regjistër i shpërndarjes, me numrin e kopjes, mbahet në dosje nga KME. Kopjet e kontrolluara dhe të rishikuara do të shpërndahen për të përcaktuar mbajtësit e planit. Rishikimet apo ndryshimet janë të dokumentuara me anë të skemës "Regjistroni Ndryshimet". Një sistem vërtetimi (marrje) do të përdoret për të verifikuar këtë proces.

Shtojca 1 – Fjalori i termeve kryesore

Kryqi i Kuq i Kosovës

Organizata humanitare e udhëhequr nga vullnetarët, të cilët ofrojnë ndihma për viktimat e fatkeqësisë dhe ndihmojnë në parandalimin, përgatitjen dhe reagimin ndaj emergjencave. Këtë e bënë përmes shërbimeve të cilat janë në përputhje me ligjin dhe parimet e lëvizjes së Kryqit të Kuq ndërkombëtar.

Spektori i komandës

Një nga pesë fushat funksionale të sistemit të komandës së incidentit. Funksioni i komandës është të drejtoj, kontrolloj, apo urdhëroj resurset, përfshirë njerëzit dhe pajisjet për të mirën më të madhe të mundshme.

Post komanda

Lokacion në të cilin zbatohen funksionet parësore të komandës, zakonisht të bashkvendosura me bazën e incidentit. E referuar tek ne, gjithashtu edhe si post komanda e incidentit.

Menaxhimi gjithëpërfshirës i resurseve

Maksimalizon shfrytëzimin e resurseve të disponueshme, konsolidon resurset e përafërta dhe zvogëlon mbingarkesën në komunikim në operacionet e komandës së incidentit.

Koordinimi

Proces i analizimit sistematik të situatës, ndërtimit të informacioneve relevante dhe informimit të personelit përkatës lidhur me alternativat e mundshme për përzgjedhjen e kombinimit sa më efektiv të resurseve të disponueshme për arritjen e objektivave të caktuara.

Emergjenca

Çdo ndodhi, apo kërcënim, çoftë natyrore apo e shkaktuar nga faktori njeri, e cila rezulton apo mund të rezultojë në lëndime apo dëmtime substanciale në popullatë apo dëme ose humbje substanciale e të mirave materiale apo resurseve natyrore dhe që mund të përfshij veprim qeveritar përtej asaj të autorizuar me ligjin ekzistues.

Dekontaminimi

Proces i sigurimit të njerëzve, objekteve dhe zonave nëpërmjet absorbimit, neutralizimit, zvogëlimit të efektit dëmtues apo zhvendosjes së materieve të rrezikshme

Emergjencë/fatkeqësi/incident

Një ngjarje e cila kërkon reagim kulmor përtej fushëveprimit të çdo agjencie apo shërbimi të vetëm dhe që paraqet rrezik për komunitetin apo hapësirën më të gjerë. Një emergjencë është zakonisht një ngjarje e cila mund të kontrollohet brenda fushëveprimit të kapaciteteve lokale, emergjenca e madhe apo fatkeqësia zakonisht kërkon përtej asaj që është e disponueshme në nivel lokal.

Sistemi i alarmimit emergjent

Rrjet i stacioneve të shpërndarjes që ndërlidh objektet e autorizuara nga Komisioni Qendror për Komunikim për të operuar në mënyrë të kontrolluar për alarmimin dhe informimin e publikut për veprimet e nevojshme mbrojtëse në raste të fatkeqësive apo situatave emergjente.

Qendra operative emergjente lokale

Objekt nga ku ekzekutivi komunal drejton dhe kontrollon operacionet e saj emergjente, ku në këtë objekt apo zyre ku informacionet grumbullohen lidhur me gjendjen e situatës emergjente analizohen, kontrollohen dhe pastaj raportohen zyrtarisht, ku bëhet koordinimi midis sektorëve dhe funksioneve mbështetëse (FME-ve) dhe nga ku kërkohet zyrtarisht asistencë nga jashtë, nëse nuk mund të menaxhohet ngjarja nga resurset dhe kapacitetet lokale.

Plani i reagimit emergjent

Dokument i cili ofron një reagim të paraplanifikuar dhe koordinuar në rast të një situatë emergjente apo fatkeqësie.

Menaxhimi emergjent

Përgatitja për funksionet dhe bartja e tyre (tjetër nga funksionet për cilat parësisht përgjegjëse janë forcat ushtarake) për të parandaluar, zvogëluar dhe sanuar lëndimet dhe dëmet që rezultojnë nga fatkeqësitë natyrore apo të shkaktuara nga faktori njeri. Këto funksione përfshijnë zjarrfikjen, policinë, shëndetin dhe mjekësinë, shpëtimin, paralajmërimin, inxhinierinë, komunikimin, evakuimin, menaxhimin e resurseve, mbrojtjen e bimëve, restaurimin e shërbimeve publike dhe funksionet tjera të lidhura me ruajtjen e sigurisë, shëndetit dhe mirëqenies së popullatës.

Funksioni i mbështetjes emergjente

Fushë funksionale e aktivitetit reagues e themeluar për lehtësimin e shpërndarjes së asistencës qendrore të nevojshme gjatë fazës së reagimit të menjëhershëm në fatkeqësi për shpëtimin e jetëve, mbrojtjen e të mirave materiale dhe shëndetit publik dhe mirëmbajtjes së sigurisë publike.

Ushtrim

Një aktivitet i destinuar për përkrahjen e gatishmërisë emergjente; testimin apo vlerësimin e planeve të operacioneve emergjente, procedurave apo shërbimeve, trajnimin e personelit në detyrat e reagimit emergjent dhe demonstrimin e kapacitetit operacional. Ekzistojnë tri lloje të caktuara të ushtrimeve: në tavolinë, funksional dhe shkallë të gjërë.

Evakuimi

Të ndihmuarit e njerëzve për të lëvizur nga pragu apo rreziku i fatkeqësisë në një zonë të sigurisë relative.

Sistemi informativ gjeografik

Sistem kompjuterik i aftë për grumbullimin, sortimin, manipulimin dhe pasqyrimin e informacioneve të referuara gjeografike, si p.sh. të dhënat e përcaktuara sipas lokacionit të tyre.

Materiet e rrezikshme

Janë substanca apo materie të cilat mund të shkaktojnë rrezik të pa parashikueshëm për shëndetin, pasurinë, ose për ambientin, kur përdoren, transportohen, ruhen, ose tjetërsohen. Këtu mund të përfshihen materiet që janë të ngurta, të lëngshme ose në gjendje të gaztë. Gjithashtu materiet e rrezikshme mund të përfshijnë substanca toksike, djegëse dhe irrituese, eksploziv ose materie gërryese, si dhe materie radioaktive.

Sistemi i komandës së incidentit

Model për reagim ndaj fatkeqësisë i cili përdor terminologji të zakonshme, organizim të përshtatshëm, komunikim të integruar, strukturë komanduese të unifikuar, planifikim të veprimeve, hark kontrolli të menaxhueshëm, objekte të para-caktuara dhe menaxhim gjithëpërfshirës të resurseve. Në SKI ekzistojnë pesë elemente funksionale: **Komanda, operacionet, logjistika, Planifikimi dhe Financat/administrata**.pf

Komandanti i incidentit

Person përgjegjës për menaxhimin e të gjitha operacioneve të incidentit.

Raporti i vlerësimit të dëmeve fillestare

Raport i cili ofron informacione lidhur me dëmet e përgjithshme ndaj pronave publike dhe private dhe në këtë mënyrë ofron bazën për shpalljen e gjendjes emergjente apo nevojës për asistencë.

Plani i komunikimit të integruar

Ky plan koordinon përdorimin e mjeteve të disponueshme të komunikimit dhe cakton frekuencat për funksionet e caktuara.

Emergjencë lokale

Gjendje e shpallur nga trupi qeveritar lokal kur, sipas gjykimit të këtij trupi, ndodhja apo rreziku nga ndodhja e fatkeqësisë është apo kërcënon të jetë e përmasave dhe ashpërsisë së atillë, e cila kërkon veprim të koordinuar të qeverisë lokale për të parandaluar apo zbutur humbjen e jetëve, dëmtimin e pronave apo varfërimin. Vetëm Kryetari i Komunës, me kërkesë të trupit qeveritar, mund ta shpall gjendjen emergjente.

Lehtësimi/zbutja

Aktivitete të cilat faktikisht eliminojnë apo zvogëlojnë gjasat e ndodhjes apo efekteve të një fatkeqësie. Në shembujtë masave lehtësuese/zbutëse përfshihen (por nuk kufizohen me kaq), punimi i ligjeve apo rregulloreve për shfrytëzimin e tokave, përforcimi i standardeve të ndërtimit, rregulloreve dhe licencave për prodhimin, përdorimin dhe deponimin e materieve të rrezikshme dhe inspektimi dhe zbatimi i këtyre ligjeve dhe rregulloreve.

Marrëveshje për ndihmë reciproke

Marrëveshje me shkrim midis agjencive dhe/apo juridiksioneve në të cilën ata pajtohen ta ndihmojnë njëri tjetrin, me kërkesë, duke dërguar personel dhe/apo pajisje në një situatë emergjente.

Shërbimi meteorologjik kombëtar

Agjenci qendrore e cila ofron për popullatën informacione lidhur me motin dhe gjatë emergjencave të lidhura me motin, për zyrtarët shtetëror dhe lokal të menaxhimit emergjent.

Gatishmëria

Hartimi i planeve për të siguruar reagim sa më efikas dhe efektiv ndaj një fatkeqësie apo emergjence. Aktivitetet e gatishmërisë janë të destinuara për të ndihmuar shpëtimin e jetëve dhe zvogëlimin e dëmeve duke i përgatitur njerëzit të reagojnë si duhet kur një emergjencë është e pashmangshme. Gatishmëria gjithashtu përfshinë trajnimet, ushtrimet dhe ngritjen e resurseve të domosdoshme për arritjen e gatishmërisë për të gjitha rreziqet.

Shpallja presidenciale

Shpallja presidenciale liron burimet e ndryshme të asistencës nga Qeveria qendrore bazuar në natyrën e kërkesës nga Kryetari i Komunës.

Agjencia parësore

Për derisa një numër i agjencive lokale do të performojnë një numër të detyrave të ndryshme gjatë fatkeqësisë, në shumicën e rasteve vetëm një prej tyre do të jetë "Agjenci parësore". Agjencitë parësore do të jenë përgjegjëse për planifikimin e hollësishëm, testimin dhe vlerësimin e funksioneve të tyre përkatëse të mbështetjes emergjente. Drejtori i agjencisë parësore do të shërbej si këshilltar kryesor për Kryetarin e Komunës gjatë fazës së reagimit dhe rimëkëmbjes. Për më tepër drejtori i agjencisë parësore

duhet të siguroj që operacionet esenciale të agjencisë së tij do të vazhdojnë, përveç nëse ndryshe vendoset nga Kryetari i Komunës apo i caktuari i tij.

Qendra rajonale për koordinimin e informacioneve

Qendra lehtëson komunikimin dhe koordinimin midis autoriteteve lokale, rajonale dhe qendrore për të siguruar një reagim efektiv dhe koherent ndaj emergjencave dhe incidenteve rajonale.

Raport situatë

Raport i cili plotësohet në fund të çdo dite operative të qendrës operative emergjente lokale dhe i cili e pajis rajonin me një përmbledhje zyrtare të gjendjes së emergjencës dhe reagimit emergjent lokal. Kopja e raportit duhet të dorëzohet tek QOE rajonale përmes faksit apo në Departamentin e Menaxhimit Emergjent përmes vebfaqes së tij.

Harku i kontrollit

Harku i kontrollit është numri i vartësve të cilët mund t'i mbikëqyr në mënyrë efektive një mbikëqyrës. Udhëzimet për një hark të dëshirueshëm të kontrollit rekomandojnë tre deri në shtatë persona. Numri optimal i vartësve është pesë për një mbikëqyrës.

Gjendja emergjente

Gjendje e shpallur nga Presidenti kur, sipas gjykimit të tij, një fatkeqësi aktuale apo kërcënuese në çdo pjesë të shtetit është i përmasave dhe ashpërsisë së atillë e cila kërkon asistencë nga shteti për plotësimin e përpjekjeve lokale për parandalimin apo lehtësimin e humbjeve në jetë dhe dëmeve në pronë.

Komanda e bashkuar

Përgjegjësi e ndarë për menaxhimin e përgjithshëm të incidentit si rezultat i incidentit shumë-juridiksional apo shumë-agjenci. Në rastet e prioriteteve dhe qëllimeve kontradiktore, apo ku resurset janë të pakta, duhet të ketë linjë të qartë të autoritetit për vendimmarrje. Agjencitë kontribuojnë në komandën e bashkuar duke përcaktuar qëllime dhe objektiva të përgjithshme, duke planifikuar së bashku aktivitetet taktike, duke kryer operacione të integruara taktike dhe duke ngritë në maksimum shfrytëzimin e të gjitha resurseve të caktuara me detyrë.

Shtojca 2 – Lista e shkurtesave

SHISHKB	Shërbimi i Inspektimit të Shëndetit të Kafshëve dhe Bimëve
IKSHPK	Instituti Kombëtar i Shëndetësisë Publike të Kosovës
EKRE	Ekipet e Komunitetit për Reagim Emergjent
ZKF	Zyrtari Kryesor Financiar
MK	Marrëdhëniet me Komunitetin
MPB	Ministria e Punëve të Brendshme
QRF	Qendra për Rimëkëmbje nga Fatkeqësia
ME	Ministria e Ekonomisë
MRF	Menaxheri për Rimëkëmbje nga Fatkeqësia
SAE	Sistemi i Alarmimit Emergjent
QOEL	Qendra Operative Emergjente Lokale
FME	Funksion Mbështetës Emergjent
AMA	Agjencioni për Mbrojtjen e Ambientit
ERE-A	Ekipi i Reagimit Emergjent – Elementi Avancues
AME	Agjencioni Qendror i Menaxhimit Emergjent
SKI	Sistemi i Komandës së Incidentit
QBI	Qendra e Bashkuar Informative
ZBF	Zyra e Bashkuar Fushore
MACC	Qendra për Koordinim të Shum-Agjencive
MiM	Memorandum i Marrëveshjes
MeM	Marrëveshje e Mirëkuptimit
SKP	Sistemi Kombëtar i Paralajmërimit
OJQ	Organizatë Jo Qeveritare
SKMI	Sistemi Kombëtar i Menaxhimit të Incidenteve
PRK	Plani i Reagimit Kombëtar
SHMK	Shërbimi Meteorologjik Kombëtar
VPD	Vlerësimi Preliminar i Dëmeve

ZIP	Zyrtari për Informim Publik
PeK	Pikë e Kontaktit
KSH	Kërkimi dhe Shpëtimi
PSO	Procedurat Standarde Operative
MBPZHR	Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural
OVAF	Organizatat Vullnetare Aktive në Fatkeqësi
ASHM	Armët e Shkatërrimit në Masë

Shtojca 3 – Autoriteti dhe referencat

Qendror

1. Ligji mbi këshillin e sigurisë së Kosovës;
2. Ligji për mbrojtje nga fatkeqësitë natyrore dhe fatkeqësitë tjera;
3. Sistemi kombëtar i menaxhimit të incidenteve.

Rajonal

1. Ligji për mbrojtje nga fatkeqësitë natyrore dhe fatkeqësitë tjera;
2. Plani operativ emergjent rajonal.

Lokal

1. Plani i vlerësimit të rreziqeve;
2. Plani i reagimit në nivel lokal.

1. Ligji për fatkeqësitë natyrore dhe fatkeqësitë tjera/2006/2012;
2. Ligji për mbrojtjen nga zjarri/2006/2011;

3. Udhëzimi administrative XIX/2008;
4. Vlerësimi i rreziqeve, niveli qendror dhe lokal-2025;
5. Sistemi kombëtar i menaxhimit emergjent, SIME 2010.

Shtojca 4 – Matrica e përgjegjësisë

Agjencia	FME # 1 Transporti	FME # 2 Komunikimi	FME # 3 Punët Publike	FME # 4 Zjarrfikja	FME # 5 Menaxhimi Emergjent	FME # 6 Kujdesi masiv	FME # 7 Mbështetja e Resurseve	FME # 8 Shëndeti dhe Mjekësia	FME # 9 Kërkimi dhe Shpëtimi	FME # 10 Materiet e Rrezikshme	FME # 11 Resurset Bujqësore dhe Natyrore	FME # 12 Energjia	FME # 13 Siguria Publike	FME # 14 Rimëkëmbja Afat-Gjate	FME # 15 Marrëdhëniet me Jashtë
Menaxhimi Emergjent	•														
Zjarrfikja				•											
Shërbimi emergjent mjekësor								•							
Zbatimi i Ligjit													•		
Punët publike			•												
Planifikimi hapësinor													•		
Komuna	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•
Kryqi i kuq						•			•					•	
Teknologjia informative	•														
Shërbimet														•	

sociale															
Financat														•	
Transporti	•														
Shkollat publike						•									
Bordi i shërbimeve të komunitetit		•													
Autoriteti i ujërave										•					
Prokurori publik në niveLINLokal												•			
Marrëdhëniet me publikun		•													
OVAF															
Task forca lokale për rimëkëmbje													•		

Shtojca 5 – bartja e autoritetit

Vijimësia e qeverisjes është kritike për zbatimin e suksesshëm të operacioneve emergjente, prandaj në parashikim të çdo eventualiteti që mund të rezultojë në mospranin e pjesëtarit të ranguar të hierarkisë administrative, janë paraparë linjat në vijim të bartjes së autoritetit. Autoriteti i vendimmarrjes për çdo organizatë apo shërbim është renditur më poshtë sipas pozitive nga e larta tek më e ulëta.